Uchwała Nr XLVI/2/2000
Zgromadzenia Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach z dnia 07 lipca 2000r.

w sprawie: strategii Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach na lata 2000 - 2010

Na podstawie §12 ust. 2 pkt. 4 Statutu Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 15/96 z dnia 26.08.1996r.)

Zgromadzenie Związku uchwala:

§1

Przyjąć Strategię działania KZK GOP na lata 2000 – 2010, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Związku.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY ZGROMADZENIA

mgr inż. Antoni Marciniewicz

załącznik do uchwały Zgromadzenia KZK GOP nr. XLVI/2/2000

STRATEGIA
DZIAŁANIA KZK GOP

Katowice, lipiec 2000 r.

ZAŁOŻENIA WSTĘPNE

Strategia działania KZK GOP jest dokumentem określającym podstawowe cele i kierunki działania KZK GOP w perspektywie dziesięciu lat (2000-2010). Dokument powstał w wyniku dyskusji nt. redefinicji *strategii*, przeprowadzonej przez Zarząd Związku na posiedzeniu w dn. 11.05.2000r. Prace nad *Strategią działania KZK GOP* oparto na następujących założeniach wynikających z realizowanej w praktyce przez gminy tworzące Związek polityki transportowej:

- transport zbiorowy w aglomeracji katowickiej powinien być transportem zintegrowanym,
- usługi transportowe powinny być dofinansowywane ze środków publicznych z uwagi na korzyści zewnętrzne generowane przez transport zbiorowy oraz z uwagi na społeczne funkcje tego systemu,
- publiczne finansowanie systemu wymaga szczególnej dbałości o efektywność wykorzystania funduszy, dlatego konieczne jest stosowanie w obsłudze potrzeb transportowych mieszkańców aglomeracji katowickiej proefektywnościowych mechanizmów rynkowych.

W efekcie prac Zarządu przyjęto następujące zasady konstrukcji dokumentu:

- struktura *Strategii działania KZK GOP* obejmuje określenie wizji (domeny działania KZK GOP) i misji (główny cel strategiczny) oraz kierunki działania zgrupowane w obszarach tematycznych, zaznaczono też podstawowe warunki brzegowe realizacji *Strategii*,
- realizacja *Strategii* podzielona została na dwa etapy: stabilizacji (2000-2002) i rozwoju (2003-2010).

STRATEGICZNA CHARAKTERYSTYKA KZK GOP

1. Domena działania (wizja) KZK GOP

Wizja określa istotę i syntetyzuje obecny oraz przyszły przedmiot działania KZK GOP.

KZK GOP jest publicznym organizatorem transportu zbiorowego w aglomeracji katowickiej

Tym samym:

- KZK GOP jest podmiotem publicznym (jest organizacją samorządu terytorialnego) – podlega publicznej kontroli z racji funkcji oraz finansowania ze środków publicznych,
- KZK GOP organizuje transport zbiorowy – jest organizacją oddzieloną od realizacji przewozów, której zadaniem jest zapewnienie obsługi potrzeb przewozowych ludności za pomocą transportu zbiorowego (samochodowego i szynowego),
- Obszarem działania KZK GOP jest aglomeracja katowicka, potrzeby przewozowe mieszkańców gmin członkowskich Związku wybiegają poza ich teren i KZK GOP nie może ograniczać swojego działania tylko do granic administracyjnych gmin członkowskich, dlatego aglomeracja katowicka stanowi docelowy obszar ekspansji KZK GOP.

2. Główny cel strategiczny (misja) KZK GOP na lata 2000-2010

Misja jest skonkretyzowaniem wizji i odpowiada na pytanie w jaki sposób KZK GOP chce realizować swoją wizję.

Celem KZK GOP jest efektywne świadczenie usług komunikacyjnych dla mieszkańców aglomeracji przy wykorzystaniu mechanizmów rynkowych i zgodnie z polityką transportową samorządów terytorialnych tworzących Związek

W ten sposób:

- KZK GOP kładzie nacisk na efektywność organizowanych usług transportowych - przy sparametryzowanym za pomocą polityki transportowej poziomie jakościowym i

ilościowym usług transportowych, oznacza to orientację na minimalizację kosztów usług,

- KZK GOP swój główny cel realizuje przy wykorzystaniu mechanizmów rynkowych, co oznacza akceptację otwierania rynku zleceń przewozowych KZK GOP oraz konkurencyjny dobór wykonawców przewozów.

Realizacja misji wymaga wyodrębnienia kluczowych dla *Strategii* **obszarów działań** Związku, są to:

- **obszar integracji**: KZK GOP organizuje transport zbiorowy, **sprawna realizacja roli Związku wymaga aby transport był zintegrowany**,
- **obszar przewozów**: efektywność transportu zbiorowego organizowanego przez Związek **wymaga precyzyjnego definiowania i zgodnego z popytem alokowania nabywanych usług przewozowych oraz działań minimalizujących koszt ich nabycia**,
- **obszar sprzedaży usług**: założony poziom samofinansowania usług organizowanych przez KZK GOP **wymaga koncentracji uwagi na sprawności stosowanych taryf oraz systemów dystrybucji i promocji usług.**

STRATEGICZNE KIERUNKI DZIAŁANIA

1. Kierunki działań strategicznych w latach 2000-2002

Pierwszy okres realizacji *Strategii* należy poświęcić na dalszą poprawę efektywności transportu zbiorowego w aglomeracji i przygotowanie KZK GOP do szerszych zmian jakościowych transportu po roku 2002 w związku ze spodziewanym wyczerpaniem przez system motoryzacji indywidualnej możliwości zaspokajania dalszego wzrostu potrzeb przewozowych (kongestia transportowa spowodowana wzrostem ruchu samochodowego będzie skłaniać do wzrostu zainteresowania transportem zbiorowym).

1.1. Obszar integracji

KZK GOP organizuje transport zbiorowy na terenie aglomeracji katowickiej. Korzyści wynikające z zarządzania zintegrowanym transportem zbiorowym powodują konieczność pogłębiania integracji w układzie gałęziowym i obszarowym. Należy też wykorzystywać

integrację transportu zbiorowego z transportem indywidualnym ułatwiającą rezygnację z tego ostatniego na obszarach najbardziej zurbanizowanych.

KZK GOP w latach 2000-2002 powinien:

- **doprowadzić do pełnego wykorzystania korzyści integracji systemów komunikacji autobusowej i tramwajowej,**
- **przygotować struktury i procedury Związku do ewentualnego rozszerzenia działalności na obszar Tychów i Jaworzna jak i współpracy z PKP w zakresie kolejowych przewozów aglomeracyjnych,**
- **zweryfikować funkcjonowanie porozumień taryfowo-biletowych pod kątem elastyczności zasad podziału dochodów,**
- **opracować propozycje publiczno-prywatnego partnerstwa w zakresie budowy i rozwoju centrów przesiadkowych na terenie aglomeracji katowickiej,**
- **przygotować projekt koordynacji polityki parkingowej na terenie aglomeracji z polityką rozwoju transportu zbiorowego.**

1.2. Obszar przewozów

Zamawianie obsługi komunikacyjnej powinno być efektem uwzględnienia zgłoszonych lub zidentyfikowanych potrzeb transportowych, gdyż ma bezpośredni wpływ na ilość i jakość usług. Dlatego kluczowe zagadnienia tego obszaru, to ustalanie zakresu obsługi i wymaganego poziomu jakości usług oraz tworzenie warunków do minimalizacji wydatków na tak zdefiniowany system.

KZK GOP w latach 2000-2002 powinien:

- **podjąć szeroko działania zmierzające do przesuwania pracy eksploatacyjnej z linii słabo wykorzystanych na linie i obszary cechujące się większym popytem (w oparciu o posiadane informacje oraz na podstawie prowadzonych na coraz szerszą skalę badań marketingowych, a także dzięki zmianie formuły dotowania KZK GOP),**

- **wykorzystać możliwości optymalizacji oferty wynikające z koordynacji integrującego się systemu autobusowego i tramwajowego,**
- **rozszerzyć przetargi na usługi przewozowe zgodnie z przygotowanym wcześniej harmonogramem,**
- **dostosować umowy przewozowe do elastycznego reagowania na zmiany popytu oraz szerszego ujmowania w umowach zagadnień jakości usług – w tym zwłaszcza unowocześniania taboru komunikacyjnego,**
- **ujednolicić i rozszerzyć system informacji pasażerskiej (integrując różne segmenty tego systemu),**
- **nawiązać szerszą współpracę z gminami oraz podległymi im jednostkami w zakresie kształtowania zachowań komunikacyjnych.**

1.3. Obszar sprzedaży usług

Sprzedaż usług powinna zapewnić dochody umożliwiające efektywne finansowanie transportu zbiorowego. Z uwagi na funkcje przestrzenne (nierentowna obsługa niektórych potrzeb przewozowych) oraz socjalne (stosowanie licznych ulg taryfowych upoważniających do bezpłatnych i zniżkowych przejazdów) zakres samofinansowania jest ograniczony. Do końca pierwszego okresu realizacji *Strategii* utrzymany zostanie obecny poziom samofinansowania (ok. 70% dochodów pochodzić będzie ze sprzedaży usług).

KZK GOP w latach 2000-2002 powinien:

- **przygotować i wdrożyć nową taryfę uwzględniającą integrację komunikacji autobusowej i tramwajowej oraz pozostałe kierunki integracji (dalszą integrację taryfowo-biletową z innymi organizatorami transportu zbiorowego w aglomeracji katowickiej),**
- **dostosować system dystrybucji biletów do potrzeb integrującego się transportu zbiorowego aglomeracji katowickiej,**
- **intensyfikować kontrolę biletową,**
- **rozwijać działania promocyjne (w tym promocję transportu zbiorowego jako alternatywy żywiołowego i szkodliwego dla obszarów zurbanizowanych rozwoju motoryzacji indywidualnej).**

2. Kierunki działań strategicznych w latach 2003-2010

Drugi okres realizacji *Strategii* zostanie przeznaczony na podjęcie przez transport zbiorowy aglomeracji aktywnej rywalizacji z motoryzacją indywidualną (w tym poprzez odnowę i głęboką modernizację składników majątkowych systemu transportowego i wprowadzenie marketingowego zarządzania systemem polegającego na ukierunkowaniu wszystkich działań na oczekiwania klientów).

2.1. Obszar integracji

Złożoność procesu integracji oraz doświadczenia lat 1992-2000 pozwalają sądzić, że proces integracji będzie kontynuowany również po roku 2002. Jednak nacisk będzie kładło się na integrację systemu transportu zbiorowego aglomeracji z systemami transportu regionalnego i ponadregionalnego oraz z motoryzacją indywidualną (zgodnie z podziałem zadań przewozowych akceptowanym w ramach zalecanej polityki zrównoważonego rozwoju miast).

KZK GOP w latach 2003-2010 powinien:

- **doprowadzić do końca integrację transportu zbiorowego aglomeracji w układzie gałęziowym (chodzi o transport kolejowy) oraz obszarowym (obszar wschodnich obrzeży aglomeracji /Jaworzno/ oraz obszar południowych obrzeży aglomeracji /Tychy/),**
- **wdrożyć przedsięwzięcia dotyczące integracji transportu zbiorowego o zróżnicowanym zasięgu (organizacja centrów przesiadkowych, koordynacja rozkładów jazdy, integracja systemów informacji pasażerskich oraz kanałów dystrybucji usług),**
- **wdrożyć przedsięwzięcia dotyczące integracji transportu zbiorowego w aglomeracji z motoryzacją indywidualną – polegające na tworzeniu systemów powiązanego parkowania i korzystania z transportu zbiorowego (park and ride) oraz łączenia korzystania z samochodów i transportu zbiorowego (systemy car sharing, powiązania oferty taksówek z transportem zbiorowym).**

2.2. Obszar przewozów

Transport zbiorowy organizowany przez KZK GOP powinien stanowić atrakcyjną alternatywę motoryzacji indywidualnej i umożliwiać realizację potrzeb przewozowych tak,

aby stymulować harmonijny rozwój aglomeracji katowickiej. Dlatego konieczne będzie zwiększenie nakładów na rozwój infrastruktury transportu zbiorowego, wyposażenie systemu w nowoczesne środki transportowe oraz układy organizacji ruchu i informacji pasażerskiej. Wzrost efektywności osiągnięty w wyniku działań podjętych w latach 2000-2002 nie wystarczy do sfinansowania tak szerokich zadań, dlatego należy oczekiwać zwiększonych inwestycji publicznych w funkcjonowanie tego systemu. Inwestycje te nie mogą zakłócać rynkowego doboru wykonawców zleceń KZK GOP oraz zmniejszać osiągniętej efektywności gospodarowania.

KZK GOP w latach 2003-2010 powinien:

- **rozwijać transport zbiorowy funkcjonujący w oparciu o wydzieloną infrastrukturę transportową,**
- **zmienić wymogi jakościowe określone w umowach przewozowych na rzecz preferowania przewozów realizowanych nowoczesnym taborem,**
- **wprowadzić nowe produkty komunikacyjne (nowe linie, nowe propozycje marketingowe dotyczące powiązania transportu w aglomeracji z transportem zbiorowym szerszego zasięgu, transportem parazbiorowym oraz transportem indywidualnym),**
- **unowocześnić i rozszerzyć ofertę informacyjną skierowaną do pasażerów,**
- **wdrożyć system automatycznego monitoringu jakości usług i bezpieczeństwa pasażerów,**
- **wdrożyć elastyczne sterowanie podażą usług oparte na bieżącym pomiarze popytu.**

2.3. Obszar sprzedaży usług

Rozwój KZK GOP powinien zmierzać do wdrożenia marketingowego zarządzania transportem zbiorowym w aglomeracji. Tym samym obszar sprzedaży powinien być określany w tym etapie jako obszar marketingu.

KZK GOP w latach 2003-2010 powinien:

- **rozwijać szeroko zakrojone badania marketingowe, aby na bieżąco identyfikować potrzeby oraz preferencje komunikacyjne w aglomeracji katowickiej,**
- **poszerzyć różnicowanie cen poprzez pogłębienie podziału strefowego oraz nowe inicjatywy w tym zakresie,**
- **dokonać zmiany w systemie dystrybucji polegającej na przygotowaniu kanałów dystrybucyjnych do przekazywania zwrotnych informacji o charakterze marketingowym oraz umożliwieniu indywidualizacji sprzedaży usług,**
- **rozwijać szeroko promocję transportu zbiorowego w aglomeracji katowickiej (m.in. wykorzystując zmienione i rozbudowane systemy dystrybucyjne).**

WARUNKI REALIZACJI STRATEGII

Powodzenie *Strategii działania KZK GOP* zależy od spełnienia przynajmniej następujących warunków:

- realizacja *Strategii* będzie oparta na uzgodnionej polityce transportowej poszczególnych gmin członkowskich Związku oraz pozostałych gmin aglomeracji i jej najbliższego otoczenia, w szczególności polityka ta powinna akceptować zasady zrównoważonego rozwoju aglomeracji oraz celowość finansowania transportu zbiorowego za pomocą KZK GOP,
- polityka transportowa gmin będzie akceptowana i wspierana z poziomu regionalnego oraz ogólnokrajowego,
- KZK GOP będzie szeroko współpracować w zakresie swojego działania (określonego za pomocą wizji) z innymi instytucjami sektora publicznego,
- KZK GOP będzie na bieżąco doskonalić swoje struktury i procedury, wykorzystując szeroko doświadczenia krajowe i zagraniczne.

Katowice, 07.07.2000r.